

SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE “THE
FUTURE STARTS WITH US: TOWARDS THINKING,
TECHNOLOGY AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT”
VOLUME 1. ISSUE 2. 2025

CHET TILLARINI O‘QITISHDA YUZAGA
KELADIGAN QIYINCHILIKLAR VA ULARNING
INNAVATSION YECHIMLARI

Talibjanova Aziza Lutfullayevna

O‘zbekiston Davlat Jahon tillari universiteti o‘qituvchisi

talibjanovaaziza@gmail.com

Butayeva Ruhshona Nodirjon qizi

O‘zbekiston Davlat Jahon tillari universiteti 2-bosqich talabasi

butayeveruxshona222@gmail.com

Annotatsiya: Mazkur maqolada xorijiy tillarni o'qitishdagi muammolar asosan og'zaki nutq kompetensiyalarini shakllantirishda duch keliniladigan muammolarning kelib chiqishi hamda ularga texnologiyalar (zoom, chatgpt), audio-video dasturlar va interaktiv o'quv platformalari orqali samarali yechimlar berish borasida batafsil ma'lumot beriladi. Chet tillarini intensiv o'qitishga ta'sir ko'rsayotgan omillarni o'rganish maqsadida ta'lim sohasi standartlar asosida tekshirildi shu bilan birga pedagoglar bilan fikrlar almashildi. Izlanishlar shuni yaqqol ko'rsatadiki, O'qituvchilar o'quvchilar bilan ishlash jarayonida faqat an'anaviy metodikaga tayanib qolganligi hamda asosiy manba sifatida darsliklargina ko'rsatilayotganligi, raqamli texnologiyalardan foydalanishning sustligi, va asosiy kamchiliklardan biri guruhda til muhitining qoniqarli emasligi o'quvchilarning xorijiy tillarini o'rganishini qiyinlashtirmoqda. Maqolada yuqoridagi muammolarga atroflicha yechim hamda xulosalar ko'rsatilgan.

SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE “THE
FUTURE STARTS WITH US: TOWARDS THINKING,
TECHNOLOGY AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT”
VOLUME 1. ISSUE 2. 2025

Kalit so'zlar: intensiv o'qitish , an'anviy metodika, tandem, internet, master, interaktiv o'yinlar, zoom, chatgpt, virtual, onlayn.

Abstract: This article provides an in-depth analysis of the problems faced in teaching foreign languages, particularly the challenges associated with developing oral communicative competencies. It also presents effective solutions through the use of modern technologies (Zoom, ChatGPT), audio-video tools, and interactive learning platforms. To examine the factors influencing intensive language instruction, an evaluation was conducted in accordance with educational standards, complemented by discussions with educators. The findings clearly indicate that teachers often rely solely on traditional methods and consider textbooks as the primary source of instruction; group allocation is frequently ineffective, and one of the major shortcomings is the lack of a sufficiently rich language environment in the classroom, which complicates students' acquisition of foreign languages. The article offers comprehensive solutions and conclusions regarding these issues.

Keywords: intensive instruction, traditional methodology, tandem, internet, master approach, interactive games, Zoom, ChatGPT, virtual, online.

Аннотация: В статье проводится детальный анализ проблем, возникающих при обучении иностранным языкам, особенно в процессе формирования устных коммуникативных компетенций. Также представлены эффективные решения этих проблем с использованием современных технологий (Zoom, ChatGPT), аудио-видео средств и интерактивных образовательных платформ. Для изучения факторов, влияющих на интенсивное обучение иностранным языкам, был проведён анализ в соответствии с образовательными стандартами, а также организован обмен

SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE “THE
FUTURE STARTS WITH US: TOWARDS THINKING,
TECHNOLOGY AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT”
VOLUME 1. ISSUE 2. 2025

мнениями с преподавателями. Результаты исследования показывают, что преподаватели нередко опираются исключительно на традиционные методики и используют учебники как основной источник обучения; распределение обучающихся по группам зачастую оказывается неэффективным, а одним из ключевых недостатков является отсутствие достаточной языковой среды, что затрудняет процесс овладения иностранным языком. В статье предлагаются комплексные решения и выводы по указанным проблемам.

Ключевые слова: интенсивное обучение, традиционная методика, тандем, интернет, мастер-подход, интерактивные игры, Zoom, ChatGPT, виртуальный, онлайн.

So'nggi yillarda davlatlar o'rtasida xalqaro munosabatlarning yaxshilinishi hamda universitetlararo o'quv kesmida grantlar, almashinuv dasturlarining yo'lga qo'yilayotgani jamiyatimizda xorijiy tillarni o'rganishga bo'lgan talabni oshirib yubordi. Bundan tashqari insonlar chet tillarini o'rganishni o'zlarining ham shaxsiy ham kasbiy rivojlantirish yo'llaridan biri sifatida belgilamoqda. Jumladan, xorijiy tillarini o'rganish ayniqsa og'zaki nutqini shakllantirishga bo'lgan talabning oshganligi, o'quv jarayonidagi bir qator xususan metodik, texnologik, psixologik va tashkiliy muammolarni yaqqol ko'rsatib quymoqda. Aytishimiz mumkinki, o'quv jarayonidagi kamchiliklarga yechim berish bilan birga ularni o'rganib chiqish maqsadga muvofiq.

Chet tillarini o'qitish jarayonida bir qator muammolar kuzatiladi. Ulardan eng asosiylaridan biri – ta'lim muassasalarida tabiiy til muhitining yetishmasligidir. O'quvchilar odatda faqat dars mashg'ulotlarining belgilangan vaqt oralig'ida chet

**SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE “THE
FUTURE STARTS WITH US: TOWARDS THINKING,
TECHNOLOGY AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT”
VOLUME 1. ISSUE 2. 2025**

tilida muloqot qilishadi, darsdan tashqari esa ingliz yoki boshqa xorijiy tillarda fikrlash va so‘zlash uchun imkoniyat yaratilmagan bo‘ladi. Bu esa o‘quvchilarning egallagan bilimlarini amalda qo‘llash hamda mustahkamlash jarayonini sekinlashtiradi, natijada kommunikativ ko‘nikmalar yetarlicha shakllanmay qoladi. Chet tillarini o‘qitishda uchraydigan yana bir muhim masala – dars jarayonining asosan grammatik qoidalar o‘rgatishga yo‘naltirilganligidir. An’anaviy ta’lim metodlarida o‘quvchilar ko‘proq yozma mashqlar va qoidalarga tayanishga majbur bo‘ladi, buning oqibatida esa ular nutqiy faollikdan chetda qoladi. Grammatik kompetensiya rivojlangan bo‘lsa ham, amaliy muloqotga kirishish ko‘nikmasi sust bo‘lib qolishi mumkin.

Shuningdek, zamonaviy texnologiyalarni to‘laqonli joriy etish darajasining pastligi ham dolzarb muammolardan biridir. Raqamli resurslar, onlayn platformalar, audio-video materiallar chet tilini o‘rganishda katta imkoniyat yaratishiga qaramay, ko‘plab darslarda ulardan foydalanish cheklangan. Bu esa dars jarayonining interaktivligini pasaytiradi va o‘quvchilarni tinglab tushunish, talaffuzni to‘g‘ri shakllantirish, real nutqni qabul qilish kabi zarur ko‘nikmalardan mahrum qiladi. Bundan tashqari, o‘quvchilarda motivatsiya yetishmasligi ham o‘qitish samaradorligiga bevosita ta’sir ko‘rsatadi. Darslarda faqat nazariy qoidalarga e’tibor qaratilishi, o‘quvchi faolligining past bo‘lishi hamda tilning real hayotdagi qo‘llanishiga doir misollar berilmasligi o‘rganishga bo‘lgan qiziqishning susayishiga olib keladi. O‘quvchi o‘zlashtirayotgan tilning amaliy qiymatini anglamagan taqdirda, uning o‘quv jarayonidagi faolligi ham pasayadi va natijada bilim o‘zlashtirish sifati sezilarli darajada kamayadi.

O‘qituvchilarning metodik tayyorligi

Chet tilini o‘qitish jarayonida o‘qituvchilarning metodik tayyorgarligi muhim ahamiyatga ega. Amaliyot shuni ko‘rsatadiki, CLT (Communicative Language Teaching), TBLT (Task-Based Learning), blended learning, gamifikatsiya kabi zamonaviy metodlarni chuqur bilmaslik dars samaradorligiga salbiy ta‘sir ko‘rsatadi. O‘qituvchining metodik kompetensiyasi yetarli bo‘lmaganda dars jarayonida interaktivlik pasayadi, kommunikativ yondashuv to‘liq namoyon bo‘lmaydi va bu o‘qituvchilarning nutqiy faolligini cheklaydi. Shunday ekan, zamonaviy metodlar asosida mashg‘ulot olib bora oladigan pedagogni tayyorlash ta‘lim sifatining kafolatlaridan biridir.

Chet tili samarali o‘zlashtirilishi uchun o‘qituvchilarni real yoki sun‘iy kommunikativ muhitga jalb etish zarur. Buning uchun:

- a) ta‘lim muassasalarida til klublari va muntazam speaking sessiyalarini tashkil etish;
- b) xorijiy suhbatdoshlar bilan onlayn muloqot imkoniyatlarini yaratish;
- d) AI dialoglar, audio-suhbat dasturlari va interaktiv platformalardan foydalanish tavsiya etiladi.

Bunday yondashuv tilni darsdan tashqari ham qo‘llash imkonini yaratadi va o‘qituvchi nutqining tabiiyligini oshiradi.

Nutqiy kompetensiyani shakllantirishda kommunikativ yondashuv yetakchi metodlardan biri sanaladi. Uni kuchaytirish uchun:

- a) role-play va situatsion mashqlarni keng qo‘llash;
- b) mehmonxona, bron qilish, suhbat, safar kabi real vaziyatlarga asoslangan topshiriqlar berish;

**SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE “THE
FUTURE STARTS WITH US: TOWARDS THINKING,
TECHNOLOGY AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT”
VOLUME 1. ISSUE 2. 2025**

d) TBLT — vazifaga asoslangan ta’lim texnologiyasini dars jarayoniga integratsiya qilish maqsadga muvofiq.

Bu mashg‘ulotlar o‘quvchini faol suhbatga jalb qiladi va mustaqil gapirish ko‘nikmalarini rivojlantiradi.

Zamonaviy texnologiyalar chet tilini o‘rgatishda kuchli vosita bo‘lib xizmat qiladi. Quyidagi resurslar o‘quv jarayoniga samarali integratsiya qilinishi mumkin:

- a) Quizlet, Kahoot kabi onlayn platformalar;
- b) TED Talks, BBC video materiallari;
- d) Elsa Speak, Cake singari mobil ilovalar.

Texnologiyalar yordamida tinglab tushunish, talaffuz va mustaqil o‘rganish malakalari sezilarli darajada rivojlanadi.

Til o‘rganishga bo‘lgan ichki ehtiyoj kuchli bo‘lsa, natija ham yuqori bo‘ladi. Shuning uchun:

- a) gamifikatsiya elementlarini darsga joriy etish;
- b) vlog, podcast, mini loyihalar tashkil etish;
- d) mavzularni amaliyot va ishlab chiqarish jarayonlariga bog‘lash tavsiya etiladi.

Bu usullar talabaning darsga qiziqishini oshirib, o‘rganish jarayonini faol va mazmunli qiladi.

Metodik rivojlanish — ta’lim sifatining asosiy sharti. Shu bois:

- a) TESOL, CELTA kabi xalqaro kurslarga tayyorlov mashg‘ulotlarini yo‘lga qo‘yish;
- b) seminar va workshoplar o‘tkazish;

SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE “THE
FUTURE STARTS WITH US: TOWARDS THINKING,
TECHNOLOGY AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT”
VOLUME 1. ISSUE 2. 2025

d) peer observation — tajriba almashish jarayonini yo‘lga qo‘yish tavsiya qilinadi.

Malakasi oshirilgan pedagog innovatsion metodlarni o‘zlashtiradi va dars jarayoniga samarali tatbiq eta oladi. Tadqiqotlar shuni ko‘rsatadiki, chet tillarini o‘qitishda uchraydigan ko‘plab metodik muammolarni bartaraf etish mumkin. Zamonaviy texnologiyalar, interaktiv resurslar, kommunikativ topshiriqlar va motivatsiyani kuchaytiruvchi strategiyalar ta’lim sifati ko‘rsatkichlarini sezilarli darajada yaxshilaydi. Muvaffaqiyatli natija o‘qituvchi kompetensiyasi, dars jarayonining innovatsion yondashuv asosida tashkil etilishi hamda o‘quvchining faol ishtirokini ta’minlash bilan bevosita bog‘liqdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI:

1. Botirova A.A., Solovova E.N. Chet tillarini o‘qitish metodikasi. Murakkab kurs:darslik. -M-T.:AST-Astrel, 2020
2. Isakulova, B.K. (2024). Role of leadership style in teaching process. GOLDEN BRAIN, 2(1), 615-619.
<https://researchedu.org/index.php/goldenbrain/article/view/3161>
3. Richards, J.C., & Rodgers, T.S. Approaches and Methods in language Teaching. Cambridge University Press, 2014
3. Brown, H.D. Principles of language of learning and teaching. Pearson, 2014
1. 5. Banados, E. 2006. A blended -learning pedagogical model for teaching and learning EFL successfully through an online interactive multimedia environment. CALICO Journal 23(3):533-30
2. 6. Yuldashova, N. A. qizi, & Ziyadulloyeva, M. S. qizi (2024). Essence of developing learner' communicative competence. Golden Brain, 2(1), 572-575 //

SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE “THE
FUTURE STARTS WITH US: TOWARDS THINKING,
TECHNOLOGY AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT”
VOLUME 1. ISSUE 2. 2025

3. <https://researchedu.org/index.php/goldenbrain/article/view/6050>
4. 7. Passov E.I. Communicative method of teaching foreign communication. Methods of listening and writing -M.: Vys. School.-2021.
5. 8. Ishmuhamedov R. Innovatsion texnologiyalar yordamida ta'lim samaradorligini oshirish yo'llari.-T.: Nizomiy nomidagi TDPU, 2005
6. 9. <https://www.pnjournal.com/index.php/home/article/view/2116>
7. 10. <https://cyberleninka.ru/article/n/bugungi-kunda-chet-tilini-oqitishdagi-muammolar-va-kompyuter-lingvistikasining-tahlili>
8. 11. <https://daryo.uz/2019/03/11/ozbekistonda-chet-tillarini-oqitishdagi-muammolar-ular-qanchalik-jiddi>
9. 12. Isakulova, B. K. (2024). Didactic games as a means of learning preschool children learn English. Zenoda. <https://doi.org/10.5281/zenado.10518781>
<https://multidiciplinaryjournal.com/index.php/mm/article/view/104>